

EUROPA

WAAR

NODIG

Verkiezingsprogramma VVD
Europees Parlement 2014

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Economie is prioriteit	3
Een Europa van meerdere snelheden en bestemmingen	4
Effectieve belangenbehartiging	4
Een soberder Brussel	5
1. Economie en Handel	7
Voltooien van de interne markt	8
Het mes in belemmerende regels	9
Één Europese digitale- en telecommarkt	9
Europa als handelsblok voor Internationale vrijhandel	10
2. Europees begrotings- en intern beleid	11
Versobering van de begroting	12
Een efficiënter en goedkoper Europees landbouwbeleid	12
Regionaal beleid	13
Onderwijs, onderzoeks- en innovatiebeleid	14
Korten op subsidies als landen geen politieke verantwoording nemen over besteding Europees geld	14
3. Financieel en economisch beleid	17
De stabiliteit van de eurozone	18
Strenger banktoezicht	18
Geen Euro-obligaties	19
4. Milieu, Energie en Klimaat	21
Wel Europese emissiehandel, geen subsidies	22
5. Justitie, Immigratie & Asielzaken	25
Europees burgerschap	26
Vrij verkeer van personen	26
Handhaving van de Europese buitengrenzen	27
Een rechtvaardiger Europees asielbeleid	27
Een strenger immigratiebeleid	28
Veiligheidsproblemen en criminaliteit aanpakken	28
6. Buitenlands- en Veiligheidsbeleid	31
Van hulp naar handel	32
Pas op de plaats bij verdere uitbreiding van de EU	33

Inleiding

Voor de VVD is de Europese Unie (EU) een verband van soevereine staten die uit vrije wil een gemeenschappelijke rechtsorde hebben gevormd om grensoverschrijdende problemen aan te pakken. De EU is opgericht om de verdeeldheid en conflicten te overwinnen, op basis van gedeelde waarden zoals vrijheid, democratie en respect voor de rechtsstaat. Dit blijft het uitgangspunt en de VVD koestert wat er op dit gebied is bereikt. De Europese Unie is daartoe essentieel voor Nederland.

Dit streven naar vrede en veiligheid is altijd hand in hand gegaan met het aanjagen van economische ontwikkeling. Ook op dit punt heeft samenwerking Europa en Nederland veel goeds gebracht. Toch blijft er vooral op economisch terrein nog een wereld te winnen. Zeker voor een handelsland als Nederland is de interne markt van cruciaal belang.

De VVD vindt dat het bevorderen van economische groei voorop moet staan in Europa. De EU moet op de allereerste plaats concrete economische resultaten boeken en daarmee het vertrouwen in het Europese integratieproces herstellen. De liberalisering van de Europese interne markt is nog niet afgerond. Op veel terreinen kan overheidsingrijpen nog worden verminderd. Daarbij hoort niet alleen een ambitieuze agenda voor de toekomst, maar ook dat eerder gemaakte afspraken worden nagekomen. Daarnaast constateert de VVD dat het integratieproces in de praktijk te vaak is doorgeslagen in onnodige regelzucht. De VVD wil meer Europa op economisch terrein en minder Europese bemoeizucht op het leven van alledag.

Een groeiend aantal kiezers is het vertrouwen in de EU kwijtgeraakt. De VVD is ervan overtuigd dat dit vertrouwen hersteld kan worden via doorvoering van hervormingen, het versterken van de grondslagen van de muntunie, de verbetering van het investeringsklimaat, stimulering van onderzoek, ontwikkeling en innovatie, het optimaliseren van de werking van de interne markt, de handhaving van de rechtsstaat, de sanering van het bestuurlijk apparaat, een versterkte aanpak van grensoverschrijdende criminaliteit en de strikte handhaving van afgesproken regels. De VVD wil een Europese Unie die zich concentreert op haar kerntaken.

In dit programma worden concrete voorstellen uitgewerkt om deze doelen te bereiken. De VVD staat daarbij open voor samenwerking met partijen en lidstaten die hetzelfde voorstaan. Leidraad voor de VVD is dat een eenvoudig 'neen' geen oplossing is voor de uitdagingen waarmee Nederland en Europa worden geconfronteerd. Evenmin is een eenvoudig 'ja' op alles wat binnen de EU wordt voorgesteld een oplossing. Dit tast slechts het maatschappelijk draagvlak verder aan.

In de visie van de VVD moet elk Europees voorstel een duidelijke meerwaarde hebben. Kortom, Europa waar nodig.

ECONOMIE IS PRIORITEIT

Europa moet burgers en bedrijven een duidelijke meerwaarde bieden door concrete economische resultaten te boeken. Alleen een hervormingsagenda kan helpen de economische en financiële problemen te overwinnen. Daarom moet de nadruk liggen op een sterkere economie en een beter functionerende interne markt.

De VVD koestert het succes van de Europese samenwerking op economisch terrein, maar staart zich niet blind op de resultaten uit het verleden. Voor de VVD is de Europese Unie van cruciaal belang voor het bevorderen van economische groei en het scheppen van banen. Dit samenwerkingsverband is er echter niet om permanente subsidiestromen op gang te houden, want een patiënt die continue aan het infuus ligt wordt nooit beter. Het is bovendien onhoudbaar en onaanvaardbaar. Het maakt lidstaten afhankelijk en belemmert het innovatieproces en uiteindelijk de economische groei. Er zal een verschuiving moeten plaatsvinden van subsidieverlening naar investeringen, waarbij de private sector een deel van de financiering op zich moet nemen.

De VVD beoordeelt Europese voorstellen pragmatisch en op het criterium van de meerwaarde en of het beleid strookt met het Nederlands belang. Deze voorstellen zal de VVD steunen. Maar de VVD zal waken voor onnodige bemoeizucht op tal van terreinen zoals onze pensioenen, het zorgstelsel, de woningmarkt, het onderwijs, het belastingbeleid en de sociale zekerheid.

Dit betekent tevens dat Europese richtlijnen niet onnodig verder aangekleed worden wanneer ze worden omgezet en toegepast in Nederland. Europa is een mengvorm van gemeenschappelijke regelgeving en gezamenlijk optreden en nationale soevereiniteit. Dit onderscheid moet helder worden benoemd. Europa dat zijn we immers zelf.

EEN EUROPA VAN MEERDERE SNELHEDEN EN BESTEMMINGEN

De VVD wil de Europese samenwerking concentreren op kerntaken. Daarnaast moet er ruimte zijn voor samenwerkingsverbanden waarbinnen lidstaten nauwer kunnen samenwerken op bepaalde terreinen. Hierbij staan pragmatisme, flexibiliteit en betrouwbaarheid voorop.

De Europese Commissie moet als onafhankelijke scheidsrechter de regels handhaven. Lidstaten die zich niet aan de afspraken houden kunnen uit het samenwerkingsverband gezet worden. Bovendien kunnen landen ook zelf besluiten uit het samenwerkingsverband te stappen mochten andere deelnemers zich niet aan de afspraken houden. Deze grotere vrijheid heeft het voordeel dat een land als Nederland op economisch terrein dieper kan integreren met gelijkgezinde landen.

Een Europese Unie van achtentwintig lidstaten is onvergelijkbaar met een Europese Economische Gemeenschap van zes lidstaten. De hechter wordende samenwerking kende nooit een duidelijk eindbeeld. Het is een illusie te veronderstellen dat het formuleren van het einddoel op dit ogenblik, met achtentwintig landen wel bereikbaar is. Het is tijd te accepteren dat de EU al verschillende flexibele samenwerkingsverbanden kent. Zo gebruikt niet elke lidstaat de euro en wil niet elke lidstaat meedoen aan de financiële transactiebelasting, het Europees octrooi of het Europese migratiebeleid. Lidstaten moeten de keuze hebben om aan bepaalde samenwerkingsverbanden deel te nemen en aan andere niet.

Dit betekent niet dat er sprake is van vrijblijvendheid. De kern van de Europese Unie dient gewaarborgd te blijven. In de kern wordt samengewerkt met alle lidstaten en houdt iedereen zich aan de gemaakte afspraken. In de visie van de VVD behoren in ieder geval tot de kern: het interne marktbeleid, het gemeenschappelijk landbouw- en visserijbeleid, de handelspolitiek, het mededingingsbeleid, het structuurbeleid, het milieu- klimaat- en energiebeleid, het verlenen van humanitaire noodhulp en de handhaving van de democratische rechtsstaat. De Europese Commissie moet als onafhankelijke scheidsrechter de regels handhaven en ingrijpen wanneer lidstaten stelselmatig gemeenschappelijke beleidsafspraken niet nakomen.

Een strenger handhavingsbeleid is natuurlijk ook van toepassing op het financieel- economische beleid en de begrotingsdiscipline. Dit is al deels, van harte gestimuleerd door Nederland, gerealiseerd. Lidstaten die zich niet aan de begrotingsafspraken houden lopen tegen automatische sancties aan. Het spreekt voor zich dat een notoire zondaar steviger aangepakt wordt dan een lidstaat die, door uitzonderlijke omstandigheden, tijdelijk niet aan de verplichtingen kan voldoen. De sancties kunnen oplopen van berispingen, via boetes en ontneming van stemrecht tot - in het uiterste geval- het verwijderen van de recidiverende lidstaat uit de eurozone.

EFFECTIEVE BELANGENBEHARTIGING

Een goede belangenbehartiging is essentieel voor Nederland en vereist een zeer nauwe samenwerking tussen het Europees parlement en het nationale parlement in combinatie met een optimale politieke en ambtelijke inzet. Een belangrijk deel van de nationale regelgeving is immers van Brusselse herkomst. Verder moet Nederland Europese wetgeving niet strenger implementeren waardoor het bedrijfsleven en de overheid onnodig op kosten worden gejaagd.

Versobering van het nationale ambtelijke apparaat en het doorvoeren van noodzakelijke efficiency maatregelen mogen een effectieve belangenbehartiging in Brussel geen geweld aandoen. Veel beleid wordt in Brussel gemaakt en het is van het allergrootste belang dat regering en parlement het Europese beleid effectief sturen. Goede resultaten zijn cruciaal voor Nederland en de Nederlandse economie.

Het Nederlandse parlement is zich ervan bewust dat Europa een steeds belangrijkere rol speelt in de nationale besluitvorming. In overleg met de regering dient het voorgenomen beleid kritisch beoordeeld te worden. Daarbij krijgt de betreffende bewindspersoon een duidelijk mandaat voor de onderhandelingen mee en wordt op essentiële beleidsterreinen een parlementair voorbehoud gemaakt. Het Nederlandse parlement moet intensiever gebruik maken van zijn bevoegdheden om via de oranje en gele kaartprocedure, in samenwerking met andere nationale parlementen, onwelgevallige voorstellen van de commissie te verwerpen.

Verder vindt de VVD dat de democratie op Europees niveau verstevigd dient te worden door een versterkte positie van nationale parlementen, die uitgaat boven de voor verbetering vatbare bestaande gele en de oranje kaartprocedure. Want het toebedelen van meer bevoegdheden aan het Europees Parlement leidt niet tot meer legitimiteit van de Europese besluitvorming. Die besluitvorming dient mede door nationale overheden en volksvertegenwoordigingen gedragen te worden.

Betuttelende regeltjes komen echter niet alleen uit Brussel. Nederland maakt het zichzelf vaak onnodig moeilijk door Europese wetten strenger in te voeren dan vereist. De Nederlandse overheid moet alsnog de extra nationale wetgeving op bestaande Europese richtlijnen, zoals de fijnstofrichtlijn, Natura 2000 en de vogel- en habitatrichtlijn, kritisch analyseren en zo nodig terugdraaien. De VVD blijft er op toezien dat er niet onnodig extra wetgeving wordt toegevoegd aan Europese regelgeving.

EEN SOBERDER BRUSSEL

Iedereen moet de broekriem aanhalen. Het is dus normaal dat ook in Brussel wordt bekeken waar bezuinigen kunnen worden doorgevoerd. De VVD pleit ervoor het aantal commissarissen in de Europese Commissie te halveren, Straatsburg als vergaderplaats van het Europees Parlement af te schaffen, overbodige adviesorganen en agentschappen op te heffen en de Europese ambtenarij te verkleinen. Wanneer realisatie van onze ambities een verdragswijziging vergt, staat de VVD hiervoor open. Daarbij is de VVD geen voorstander van referenda.

De VVD vindt dat een onafhankelijke en objectieve Europese Commissie zich vooral moet concentreren op haar kerntaken. Tevens moet zij minder bezig zijn met het maken van nieuw beleid. De handhaving van bestaand Europees beleid dient voorop te staan. Door beleidsterreinen zoals energie, klimaatbeleid en milieu te clusteren kan het aantal Commissarissen en directoraten-generaal worden gehalveerd en zal het beleid meer coherent worden en zich beter kunnen toespitsen op de Europese kerntaken. Een roulatiesysteem voor Commissarissen dient nader te worden uitgewerkt op basis van gelijkwaardigheid van alle lidstaten.

Het Europees Parlement heeft het laatste decennium veel macht gewonnen. Toch heeft dit de kloof tussen de burger en de Europese Unie niet gedicht. Het Europees parlement lijkt te vaak vooral geïnteresseerd in het versterken van de eigen positie, meer Europese regels of een hoger Europees budget. Parlementariërs dienen zich ervan bewust te zijn dat dit de legitimiteit uiteindelijk aantast. Het is daarom een goede zaak dat het Europees Parlement, de Europese Raad en de Europese Commissie het eens zijn dat de begroting voor 2014-2020 lager is dan de huidige begroting.

Een meerderheid van de Europarlementariërs is er voorstander van om Straatsburg als vergaderplaats af te schaffen. De VVD vindt dat de Europese Raad dit moet steunen en Straatsburg zo snel mogelijk als vergaderplaats moet opheffen. Wanneer het voorstel wordt geblokkeerd dan zullen de extra kosten moeten worden gecompenseerd door de blokkerende lidstaten. Het is onredelijk de Nederlandse belastingbetaler tot in de lengte van jaren voor dit verhuiscircus te laten betalen.

Europese instituties, adviescomité's en agentschappen die geen meerwaarde hebben moeten worden afgeschaft. Daarom pleit de VVD ervoor het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's te sluiten. Deze adviesorganen zijn ooit opgericht om het Europese beleid beter maatschappelijk te verankeren, maar door de uitbreiding van de bevoegdheden van het Europees Parlement en de uitbreiding van de betrokkenheid van de nationale parlementen voegen zij weinig meer toe. Voor inbedding, draagvlak en uitvoeringskracht van Europees beleid zijn de provincies en gemeenten onontbeerlijk. De VVD is er dus voorstander van dat op Europees niveau de Europese Commissie en het Europees Parlement op het hoogste niveau regelmatig overleg voeren met de sociale partners en de regionale overheden

Er is sprake van een wildgroei aan Europese agentschappen. Het vermeende 'recht' van elke lidstaat om één of meer van deze gespecialiseerde organen te huisvesten lijkt soms zwaarder te wegen dan de vraag of het orgaan inhoudelijk iets toevoegt. Ook is het niet efficiënt om deze agentschappen te verspreiden over alle uithoeken van Europa. Volgens de VVD kan hier fors het mes in worden gezet.

De Europese Rekenkamer is een belangrijke instelling, maar net als bij de Commissie kan ook hier het aantal leden worden gehalveerd. De VVD is van mening dat dit de onafhankelijkheid en de slagkracht ten goede komt. Ook hier dient een roulatiesysteem op basis van gelijkwaardigheid van alle lidstaten te worden uitgewerkt.

Ten slotte pleit de VVD er voor het Europese ambtelijk apparaat aanmerkelijk te verkleinen. Dit is ook realiseerbaar wanneer Europa zich toelegt op kerntaken die zoveel mogelijk geclusterd worden. Tevens dienen de salarissen te worden afgestemd op wat te doen gebruikelijk is in de publieke sector in Europa.

De VVD bepleit het volgende:

- Lidstaten kunnen zelf bepalen aan welke Europese samenwerkingsverbanden ze deelnemen en deze opzeggen als andere lidstaten de afspraken schenden. Overeind tussen alle lidstaten blijft de kern van Europa, waaronder met name het versterken van de vrije Europese interne markt en het handhaven van de democratische rechtsstaat.
- Landen die zich niet aan de afspraken houden worden gesanctioneerd of in het uiterste geval uit een samenwerkingsverband gezet.
- Een versterkte nationale inspanning van regering en parlement om het Brusselse beleid te beïnvloeden.
- Een verbetering van de werking van de oranje en gele kaarten-procedure die kan worden ingezet om onnodige Brusselse regelgeving te voorkomen.
- Europese regelgeving moet niet strenger worden geïmplementeerd dan strikt noodzakelijk is, zodat de Nederlandse overheid en het bedrijfsleven niet onnodig op kosten worden gejaagd.
- De Europese Commissie richt zich op haar kerntaken: interne markt en mededinging, structuurbeleid, milieu, klimaat en energie, gemeenschappelijk landbouw- en visserijbeleid, handelspolitiek, humanitaire noodhulp en handhaving van de democratische rechtsstaat.
- De Europese Commissie bevordert de clustering van beleidsterreinen en versterkt de handhaving van bestaand beleid waardoor het aantal Eurocommissarissen en Directoraten-generaal gehalveerd kan worden.
- Straatsburg als vergaderplaats van het Europees Parlement dient te worden afgeschaft.
- Het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's worden opgeheven en het aantal Europese agentschappen wordt drastisch beperkt.
- Het aantal leden van de Europese Rekenkamer kan met de helft worden teruggebracht.
- Het Europese ambtenarenapparaat wordt verkleind en de salarissen en toeslagen voor zowel bestuurders, ambtenaren als politici worden beter afgestemd op wat elders in de publieke sector gebruikelijk is.

1

Economie en Handel

1. Economie en Handel

De interne markt is een groot goed voor alle lidstaten van de Unie en zeker ook voor Nederland. Het bevordert de economische groei die noodzakelijk is voor het scheppen van banen. De vervolmaking van de Europese interne markt zorgt voor een sterkere (concurrentie)positie. De EU heeft hier een kerntaak en moet zorgen dat concrete en zichtbare resultaten worden geboekt. Zo gaat Europa gezamenlijk de concurrentiestrijd aan met andere economieën of economische regio's in een globaliserende wereld.

Een geoliede, innovatieve Europese samenwerking biedt tal van mogelijkheden. Nederland loopt voorop op het gebied van innovatieve diensten en producten en kan door de interne markt boven zijn gewicht boksen. Rotterdam is de aanvoerhaven voor heel het Europese vasteland, Schiphol en Brainport Eindhoven zijn toonaangevend in een innovatief Europa. Nederland scoort dan ook buitengewoon hoog op alle internationale economische ranglijsten dankzij de Europese samenwerking.

Helaas steken protectionistische tendensen in Europese landen weer de kop op door de Europese crisis. Nederland moet in Brussel zorgen dat dit bestreden wordt. Europa en Nederland verliezen per saldo enorm als ieder land terugvalt in protectionisme en belemmerende maatregelen. Volgens de VVD is juist het tegendeel nodig: markten moeten verder worden opengesteld zodat er eerlijk kan worden geconcurrereerd. De VVD vindt dat er sprake moet zijn van een gelijk speelveld.

VOLTOOIEN VAN DE INTERNE MARKT

De Europese Commissie heeft berekend dat sinds 1993 de interne markt voor 1000 miljard euro aan welvaart en 2,5 miljoen banen heeft gezorgd. Toch is er nog veel werk te doen om Europa echt vrij te maken van interne handelsbelemmeringen voor zowel goederen als diensten. Lidstaten implementeren de wetgeving vaak onvoldoende of blokkeren de vrije handel. Vooral op het terrein van de diensten dient nog een inhaalslag gemaakt te worden. Een betere uitvoering van deze richtlijn kan ons extra groei opleveren. Voor de VVD is dit een absolute prioriteit mede met het oog op een revitalisering van de MKB sector.

Helaas worden de klachten van het MKB onvoldoende gehoord in zowel Den Haag als Brussel. De VVD wil de nationale klacht- en helpdesk voor ondernemers die tegen interne marktproblemen aanlopen toegankelijker maken. De overheid moet vervolgens deze ondernemers actief helpen door, het liefst in samenwerking met gelijkgezinde lidstaten, de landen die de interne marktregels niet respecteren aan te spreken of zelfs voor het Europese Hof te dagen als zij Nederlandse ondernemers de toegang tot hun markt ontzeggen. Wanneer het een structureel probleem betreft moet de Nederlandse overheid bovendien MKB'ers financieel ondersteunen bij het aanvechten van de schendingen voor de rechter van de betrokken lidstaat.

De VVD wenst deregulering met kracht voor te zetten. Tevens moet het mes in de ruim 4700 in de EU erkende 'beschermde beroepen', van acupuncturist in Malta tot marmerbewerker in België. Te vaak wordt deze bescherming als een excuus voor protectionistisch handelen gebruikt. Daarmee worden ondernemers belemmerd de consument het beste product te bieden tegen de laagste prijs.

Het goederenvervoer over de weg, de binnenvaart en de spoorwegen hebben nog veel te maken met nationale regels. Logistiek is voor Nederland een belangrijke sector die te lijden heeft door de beperkende regelgeving in voertuigtypen en vracht. Marktversturende werking van nationale systemen voor vergunningen, tolheffingen en vignetten moeten worden aangepakt. Binnenvaart en spoor moeten worden behandeld als normale vervoersmarkten en worden ontdaan van nationale overheidsbescherming. De luchtvaart is een groeiende markt voor personen- en goederenvervoer. De VVD wil gezien het internationale aspect en grote economische belang van de Europese luchtvaart de veiligheid en eerlijke concurrentie bevorderen. Vermindering van regels en toeslagen en een grotere transparantie in het systeem van boekingen is nodig voor vervoerders en passagiers.

Om te zorgen dat de Europese interne marktwetgeving in heel Europa direct toepasbaar is, wil de VVD dat de Europese Commissie meer met verordeningen werkt dan met richtlijnen. Dit geeft lidstaten niet

de kans bij de omzetting van de wetgeving alsnog protectionistische regels toe te voegen. Verder moet de Commissie lidstaten harder aanpakken die doelbewust de invoering van wetgeving trainieren om de eigen industrie te beschermen. Europa kan niet als financieel vangnet dienen voor lidstaten die niet beschikken over een goed functionerende belastingdienst. De VVD pleit voor een kwaliteitstoets op dit punt. Een goed functionerende belastingdienst moet een voorwaarde zijn voor steunverlening vanuit de Europese (nood)fondsen.

HET MES IN BELEMMERENDE REGELS

In het kader van een voortgaande deregulering moet het schrappen van onnodige en belemmerende regelgeving voortvarender worden aangepakt.

Niet alleen nieuw voorgestelde Europese regels moeten kritisch worden beoordeeld op hun meerwaarde. Dat geldt evengoed voor bestaande wetgeving. De VVD vindt dat Europese regels consequent kritisch moeten worden getoetst door een onafhankelijk orgaan. Daarbij moet bijzondere aandacht worden besteed aan de praktische gevolgen die deze regels hebben voor burgers en bedrijven. Regels die onnodig of disproportioneel belastend blijken moeten rigoureuus worden herzien en zo nodig afgeschaft. De verplichting tot regelmatige, onafhankelijke toetsing en herziening moet wettelijk worden vastgelegd.

De oranje en gele kaart procedure, waarmee nationale parlementen inspraak krijgen in het Europese wetgevingsproces, geldt nu nog alleen voor nieuwe voorstellen. De VVD is er voorstander van om deze procedure uit te breiden tot bestaande Europese wetgeving. Daarnaast moet de tijdelijke uitwisseling van ambtenaren tussen Brussel en nationale, regionale en lokale overheden worden bevorderd om de theorie en de praktijk van Europese wetgeving dichter bij elkaar te brengen.

De VVD steunt van harte het doel van het Europese aanbestedingsbeleid om de markten voor overheidsopdrachten in Europa open te stellen. Maar deze regels leiden nu tot teveel administratieve lasten voor zowel overheid als markt en in het bijzonder het MKB. De regels moeten eenvoudiger en doelgerichter. Dat kan bijvoorbeeld door meer te werken met standaard eigen verklaringen voor inschrijvers, meer ruimte te creëren voor elektronisch en innovatief aanbesteden en het onnodig clusteren van opdrachten tegen te gaan en door bij de BTW het bestemmingsland-beginsel toe te passen. Het Europese aanbestedingsbeleid moet bovendien alleen gelden voor overheidsopdrachten die echt van belang zijn voor de interne markt. Ook dient het toezicht op de naleving van de regels te worden versterkt.

ÉÉN EUROPESE DIGITALE- EN TELECOMMARKT

In de digitale markt liggen de hoogste groeipercentages voor innoverende MKB'ers. Helaas is deze markt nog te versnipperd, waardoor het moeilijk blijft innovatieve online diensten in heel Europa aan te bieden. Ook is er nog steeds geen interne telecommarkt, waardoor Europese consumenten op nationale netwerken nog steeds hoge roamingkosten moeten betalen. De VVD wil deze markt openbreken en zorgen dat roamingkosten op zijn laatst in 2015 zijn verdwenen.

Een snelle uitrol van de Europese Digitale Agenda kan de komende jaren extra economische groei en banen opleveren. Eén van de voorwaarden om dit potentieel te ontsluiten, is maximale beschikbaarheid van breedbandnetwerken.

De VVD steunt de initiatieven van de Europese Commissie om het gemakkelijker te maken voor investeerders om deze netwerken Europees uit te rollen. Nederland profiteert hier direct van, aangezien wij op het gebied van e-commerce voorlopen op andere lidstaten.

Op dit terrein kan Europa een belangrijke meerwaarde hebben. Europeanen zouden namelijk veel meer kopen en verkopen via het internet als de Europese digitale markt niet zo versnipperd zou zijn door de verschillende auteursrechten en regels voor consumentenbescherming, waardoor het erg moeilijk blijft innovatieve diensten in heel Europa aan te bieden. Zo is de digitale muziekdienst Spotify bijvoorbeeld wel in Nederland beschikbaar, maar moet men in andere landen nog wachten. Om het potentieel van

deze groei­markt verder te benutten, pleit de VVD er voor de intellectuele eigendomsrechten verder te harmoniseren, vaart te zetten bij de ontwikkeling van een Europese digitale handtekening en websites en betalingssystemen van een Europees keurmerk te voorzien. Ook moet binnen de EU de rechtsbescherming van consumenten die online aankopen doen worden verbeterd. De VVD wil dat consumenten op snelle en eenvoudige wijze hun recht kunnen halen, ook als een foute aanbieder in een andere lidstaat is gevestigd.

Verder moeten de nationale telecommarkten zo snel mogelijk worden geïntegreerd, zodat er meer concurrentie tussen teleco­aanbieders komt. Want doordat de telecommarkten nu nog uit nationale eilandjes bestaan, betalen buitenlandse consumenten veel hogere tarieven voor het gebruik van het netwerk dan de nationale consumenten als ze in het buitenland bellen of gegevens downloaden. Dit hindert het vrij verkeer en levert een hoge kostenpost voor bedrijven die internationaal opereren.

In de Verenigde Staten en India is het al wel gelukt te zorgen dat teleco­aanbieders elkaar toegang verschaffen tot hun netwerken zonder de klant daarvoor hoge roamingkosten te rekenen. De VVD vindt dat Europa dit voorbeeld moet volgen en een beter werkende Europese telecommarkt moet stimuleren, waarin de hoge roamingkosten verdwijnen.

EUROPA ALS HANDELSBLOK VOOR INTERNATIONALE VRIJHANDEL

De VVD is een warm voorstander van het multilaterale handelssysteem en een pleitbezorger van een proactieve rol van de EU binnen de wereldhandelsorganisatie WTO. Het gemeenschappelijke handelsbeleid is bij uitstek een breekijzer om internationale markten toegankelijk te maken. De VVD pleit voor het snel sluiten van nieuwe vrijhandelsverdragen met Japan, Canada, Mercosur (Zuid-Amerika) en ASEAN (Zuidoost Azië). Ook moet vaart gemaakt worden met het EU-VS vrijhandelsakkoord.

Juist in de onderhandelingen over handelsverdragen speelt de EU voor Nederland een cruciale rol. Helaas streeft niet elk machtsblok in de wereld naar open handel en een eerlijk speelveld. Over de voorwaarden voor handel worden bikkelharde onderhandelingen gevoerd die direct van invloed zijn op de welvaart in Nederland. Op dit terrein heeft de Europese Unie haar waarde bewezen en er is ruimte voor meer economisch voordeel. Aangaan van nieuwe handelsverdragen en verdieping van bestaande verdragen biedt zicht op meer economische groei voor heel Europa.

De VVD wil:

- Dat de Europese Commissie protectionisme de kop indrukt en lidstaten voor het Hof van Justitie daagt bij wangedrag.
- Nederland moet waar nodig ook zelf andere lidstaten voor het Hof dagen wanneer zij Nederlandse ondernemers de toegang tot hun markt verhinderen.
- Een effectiever nationaal klachtenloket voor Nederlandse ondernemers die tegen handelsbelemmeringen oplopen.
- MKB'ers financieel ondersteunen bij het aanvechten van de schendingen voor de rechter van de betrokken lidstaat.
- Het werken met verordeningen in plaats van richtlijnen bevorderen om handelsbelemmeringen tegen te gaan.
- Eenvoudigere en doelgerichtere Europese aanbestedingsregels.
- Een echte interne digitale- en telecommarkt creëren waarin de hoge roamingkosten verdwijnen, innovatie wordt bevorderd, een gelijk speelveld wordt gewaarborgd en consumenten goed worden beschermd.
- Nieuwe vrijhandelsverdragen met Japan, Mercosur, ASEAN en de VS.
- Hernieuwde inspanningen om nutteloze regelgeving af te schaffen.
- Een verbeterde werking van de interne markt voor goederen en diensten.

2

Europees begrotings- en intern beleid

2. Europees begrotings- en intern beleid

VERSOBERING VAN DE BEGROTING

Een Europa van kerntaken kan toe met minder middelen. In economisch moeilijke tijden moet ook in Brussel de tering naar de nering worden gezet. De VVD vindt dat er meer kan worden bezuinigd dan wat er tot op heden overeengekomen is. Bij de geplande herziening van de Europese meerjarenbegroting moet daarom een stevige reductie worden toegepast, in lijn met dit verkiezingsprogramma. De VVD is tegenstander van de invoering van een Europese belasting. Lidstaten betalen hun contributie via de afdracht van een percentage van het bruto binnenlands product (BNP).

De EU-begroting is veel te inflexibel waardoor nodige vernieuwingen belemmerd worden. Beleidsaanpassingen op het terrein van structuur- en cohesiebeleid en landbouwbeleid zal ruimte moeten scheppen voor vernieuwing gericht op de economische uitdagingen van de toekomst. Het begrotingsbeleid dient geen permanent herverdelingsinstrument te zijn en beleid te financieren dat beter uitgevoerd kan worden door de nationale staat.

Te vaak worden projecten uitgevoerd omdat er eenmaal Europees geld beschikbaar is. Dit heeft het perverse effect dat creativiteit en ondernemerszin zich richten op het krijgen van subsidie in plaats van het ontwikkelen van rendabele economische activiteiten. De begroting moet niet verdelen om onderlinge verschillen toe te dekken, maar investeringen bundelen om gezamenlijke krachten te versterken.

De VVD vindt dat, net als bij internationale organisaties, de financiering van de Unie gebaseerd moet zijn op een contributiesysteem. Het huidige systeem, gebaseerd op douaneheffingen, btw-afdrachten en betalingen op basis van het BNP moet plaats maken voor een eenvoudig en evenredig systeem van afdrachten gebaseerd op een vast percentage van het BNP. De begroting van de Europese Unie van ongeveer 1% van het Europees BNP is ruimschoots voldoende, vooral ook omdat de begroting geen macro-economische functie heeft.

Momenteel krijgen Nederland en een aantal andere lidstaten korting op hun bijdragen aan de EU. Dit is noodzakelijk om ervoor te zorgen dat deze lidstaten geen onevenredig zware lasten dragen. In de toekomst dienen onevenredig zware lasten voor lidstaten in vergelijkbare economische en financiële omstandigheden te worden gecorrigeerd via een permanent, algemeen werkend en rechtvaardig correctiemechanisme. Als dat eenmaal gewaarborgd is, kunnen hierdoor de bestaande compensatiemaatregelen komen te vervallen. Maar totdat dit is gebeurd, blijft de VVD staan voor de Nederlandse korting op de bijdrage aan de EU.

EEN EFFICIËNTER EN GOEDKOPER EUROPEES LANDBOUWBELEID

De agrarische sector in ons land is efficiënt, productief, innovatief en een duurzame economische sector. Het is een sector om trots op te zijn. De VVD ziet boeren op de eerste plaats als ondernemers die behalve belangrijk zijn voor onze economie, ook belangrijk zijn voor de kwaliteit van het landelijk gebied.

De VVD wil het Europese landbouwbeleid meer richten op innovatie en daarmee de sector innovatiever maken. De toenemende vraag naar voedsel in de wereld leidt thans tot hogere prijzen voor landbouwproducten. Boeren dienen vandaag de dag hun inkomen uit de markt te halen, waardoor inkomenssubsidies afgebouwd kunnen worden. Hierdoor kan het aandeel van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) op de Europese begroting substantieel worden verlaagd.

De VVD is van mening dat plattelandsontwikkeling in de eerste plaats een verantwoordelijkheid is van nationale en regionale overheden. Uiteraard moet er wel voor gewaakt worden dat deze nationale steun geen marktversturende werking heeft.

De agribusiness is een belangrijke economische pijler. De Nederlandse landbouwsector kan dan ook een toonaangevende rol spelen in de toenemende vraag naar voedsel als gevolg van een groeiende

wereldbevolking en een stijgende welvaart. De VVD pleit ervoor dat het Europees landbouwbeleid zodanig wordt ingericht dat Nederland zijn koppositie op het gebied van landbouw kan vasthouden en uitbreiden.

Het Europees landbouwbeleid moet uitgaan van eerlijke marktwerking en vrije internationale handel. Ondernemerschap moet worden gestimuleerd en kansen voor vernieuwing worden benut. De VVD wil dat het Europees landbouwbeleid uiteindelijk geen behoefte meer heeft aan Europese subsidies. Plattelandsontwikkeling waaruit wandelpaden, paddenpoelen en golfbanen worden gefinancierd, moeten dus zo snel mogelijk worden geschrapt.

Er moet een gelijk Europees speelveld zijn op het gebied van voedselveiligheid, diergezondheid, verminderen van antibioticagebruik en dierenwelzijn. Ook hier moet Europees beleid niet strenger geïmplementeerd worden dan in de omringende landen, want hierdoor prijzen we onszelf uit de markt. De VVD vindt de natuur belangrijk als deel van de kwaliteit van ons land. Natuur heeft mensen veel te bieden en natuurgebieden vragen daarom om een goede bescherming en een goed beheer. Dat is niet alleen een taak van de overheid. De VVD wil dat meer organisaties, burgers en bedrijven helpen natuur in ons land goed te beschermen en te beheren. Helaas wordt dit belemmerd doordat de natuurwetgeving Natura 2000 in Nederland is doorgeschooten. Hierdoor is ondernemen binnen deze gebieden vaak erg moeilijk geworden. De VVD zal zich ervoor blijven inzetten dat het Europees natuurbeleid meer ruimte gaat bieden voor maatwerk dat door de lidstaten zelf wordt ingevuld. Verder vindt de VVD dat initiatieven voor het introduceren van ruimtelijke ordening op Europees niveau moeten worden stopgezet.

Europese milieuregels moeten (1) een oplossing bieden voor grensoverschrijdende milieuproblemen, (2) uitgaan van haalbare doelen, (3) de lidstaten de ruimte laten voor nationaal maatwerk. Regels die niet aan deze voorwaarden voldoen, moeten worden aangepast en waar mogelijk geschrapt. Aangezien de door de Europese Commissie voorgestelde Europese bodemrichtlijn, die tot doel heeft nationale bodems te verschonen, aan geen van deze drie criteria voldoet, wil de VVD dat deze richtlijn niet wordt aangenomen. Nederland moet zich in de Raad dus blijven verzetten tegen de invoering van deze richtlijn.

Omdat we al een grondwaterrichtlijn hebben, vindt de VVD dat de nitraatrichtlijn moet worden afgeschaft. Deze houdt namelijk te weinig rekening met de hoge gewasproducties per hectare in ons land. Bovendien is de richtlijn te star waar het gaat om het toestaan van nieuwe ontwikkelingen in bemesting. Verder moet Europa ruimte bieden innovaties sneller te implementeren die minder energieverwendend, milieubelastend of goedkoper zijn.

Het Europese Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij moet zo efficiënt en doelgericht mogelijk ingezet worden om deze sector vooruit te helpen en deze innovatiever en duurzamer te laten werken. Wanneer lidstaten misbruik maken van dit fonds dient er gekort te worden.

REGIONAAL BELEID

Het huidige structuurfondsenbeleid is gericht op de verkleining van de regionale verschillen binnen de Unie en binnen individuele lidstaten. Na ruim vijftig jaar moet helaas geconstateerd worden dat dit beleid heeft gefaald. De regionale verschillen binnen Europa zijn eerder groter dan kleiner geworden. De VVD wil het regionaal beleid hervormen waarbij alleen de echt arme Europese regio's voor een beperkte duur steun genieten, mits dit concrete resultaten oplevert.

Het is in het Nederlands belang om armere lidstaten te helpen aansluiting te vinden bij het gemiddelde Europese welvaartspeil. Maar Europese subsidies moeten wel effectief worden besteed. Dat is in de huidige situatie niet het geval. Want als het subsidiebeleid zou hebben gewerkt, zou op dit ogenblik Sicilië het rijkste gebied moeten zijn in Italië. Deze regio heeft vanaf het begin van de oprichting van de Europese samenwerking geprofiteerd van de Europese fondsen. Helaas blijven de regionale verschillen in het land onveranderd. De regio rondom Milaan is nog steeds de meest vitale van de Italiaanse economie en is één van de rijkste gebieden van de Unie. Het zuiden heeft ondanks, of misschien dankzij, vijftig jaar subsidies nauwelijks verbeteringen laten zien.

Daarnaast moeten we helaas ook constateren dat het ongebreidelde steunbeleid van de Unie onevenwichtige verhoudingen heeft veroorzaakt in gebieden waar het geld wel redelijk goed werd

besteed. Het beleid heeft mede bijgedragen aan de oververhitting van bepaalde sectoren, zoals de bouwsector, in de economieën van ontvangende lidstaten zoals Spanje en Ierland.

Een gedeelde verantwoordelijkheid tussen de Unie en de ontvangende lidstaten is niet bevorderlijk voor een juiste en rechtmatige besteding van de steun. We moeten dus ophouden met het rondpompen van geld via Europese begrotingsuitgaven. Het bestaande beleid dient te worden afgeschaft en te worden vervangen door een systeem waarbij een solidariteitsbijdrage wordt gerealiseerd via de inkomsten. De programmering en besteding van de middelen is volledig in handen van de centrale of regionale overheid. Concrete doelstellingen worden vastgelegd en wanneer deze niet gehaald worden, wordt de steun stopgezet. Bovendien krijgen regio's niet langer dan vijftien jaar steun. Uiteindelijk dient ook op dit terrein de omslag gemaakt te worden van subsidies naar investeringen die zichzelf uiteindelijk terugbetalen.

Deze systeemwijziging is niet van toepassing voor achtergebleven regio's in rijke lidstaten. De VVD vindt dat de Europese Unie moet stoppen subsidies te verlenen voor arme regio's in rijke lidstaten. De rijkere lidstaten financieren hun eigen regionale beleid indien zij dat noodzakelijk vinden.

ONDERWIJS, ONDERZOEKS- EN INNOVATIEBELEID

De VVD zet zich in voor de mobiliteit van leerlingen en studenten. De VVD wil de jeugdwerkloosheid bestrijden door meer mogelijkheden te scheppen voor grensoverschrijdend onderwijs en uitwisselingsprogramma's zoals het Europese ERASMUS-programma. Door de jeugd de kansen te geven nieuwe vaardigheden en talen te leren, zullen zij gemakkelijker een baan vinden in eigen land of in het buitenland. Ook moet er meer aandacht gaan naar de wederzijdse erkenning van diploma's door de lidstaten.

Innovatie is van cruciaal belang om de concurrentiepositie van Europa te versterken. Wel hamert de VVD op een zakelijke benadering waarin de focus moet liggen op echte innovatie en concrete resultaten.

Het nieuwe Europese onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma (Horizon 2020) sluit goed aan bij het Nederlandse topsectorenbeleid en de innovatieagenda's van de regio's. In tegenstelling tot voorgaande programma's wordt meer nadruk gelegd op innovatie en een intensieve samenwerking tussen kennisinstellingen en het bedrijfsleven. De VVD is tevreden dat de Commissie lessen heeft getrokken uit voorgaande kaderprogramma's die helaas te bureaucratisch waren, waardoor het erg moeilijk was voor het innovatieve midden- en kleinbedrijf deel te nemen. De VVD zal er op blijven letten dat dit de komende jaren verder verbetert.

Nederlandse onderzoekers behoren tot de top van Europa, waardoor Nederland relatief meer financiering ontvangt dan het afdraagt. De VVD blijft er voor waken dat het onderzoeksbudget niet gebruikt wordt als een herverdelingsinstrument voor landen waar het onderzoeksniveau lager ligt. Het geld moet blijven gaan naar de beste projecten met de meeste toegevoegde waarde.

Om de bureaucratie te verminderen en duidelijke concrete resultaten te behalen, pleit de VVD ervoor dat de Commissie het voorbeeld van de Amerikaanse ruimtevaartorganisatie NASA volgt en zogenaamde onderzoeks- en ontwikkelingsprijzen invoert. De onderzoeksinstelling, het bedrijf of de kennisinstelling dat de gewenste oplossing tot stand brengt krijgt de onderzoekskosten terug plus een financiële bonus. Het voordeel ten opzichte van het huidige Europese beleid is dat veel papierwerk wordt vermeden en concrete resultaten bepalend zijn voor de subsidieverlening.

KORTEN OP SUBSIDIES ALS LANDEN GEEN POLITIEKE VERANTWOORDING NEMEN VOOR BESTEDING EUROPEES GELD

Tachtig procent van de Europese begroting wordt door de lidstaten zelf uitgegeven. Europees geld wordt als een extraatje gezien, nog versterkt door de perverse prikkel voor lidstaten om het geld hoe dan ook uit te geven, omdat anders de Commissie het op een andere manier kan besteden. Hierdoor is de controle op de juiste besteding van de gelden vaak te laks. Er bestaat geen zekerheid over besteding van de EU-middelen conform de regels in de EU-lidstaten, laat staan dat er zicht is op de vraag of het geld

ook nuttig is besteed. Hierdoor heeft de Europese Rekenkamer al vijftien jaar op rij geen goedkeurende verklaring verleend. Slechts vier EU-lidstaten, waaronder Nederland, leggen door middel van een vrijwillige "lidstaatverklaring" verantwoording af over de wijze waarop EU-geld wordt besteed in hun land.

De VVD is van mening dat een EU-lidstaatverklaring verplicht moet worden voor alle lidstaten, en zelfs een voorwaarde moet zijn om (verdere) financiële steun. In de lidstaatverklaring neemt de Minister van Financiën de politieke verantwoordelijkheid over de juiste besteding van de Europese gelden in zijn land. In het kader van de fraudebestrijding pleit de VVD ervoor dat landen niet langer in aanmerking komen voor welke vorm van steun dan ook wanneer deze verklaring achterwege blijft.

Bovendien moet via deze lidstaatverklaring meer inzicht komen in de doeltreffendheid en doelmatigheid van de projecten die (mede) met Europese fondsen zijn bekostigd. Nu kan een weg of een trainingsprogramma weliswaar volgens de regels zijn bekostigd, maar tegen veel te hoge kosten of zonder voldoende onderbouwde noodzaak. De VVD wil dat de nationale rekenkamers van lidstaten, in nauwe samenwerking met de Europese rekenkamer, jaarlijks een oordeel geven over de lidstaatverklaringen, met name over de doeltreffendheid en doelmatigheid van Europese subsidies.

Daarbovenop is een effectieve aanpak van fraude en corruptie met Europees geld nodig. De lidstaten zijn hiervoor verantwoordelijk, maar de VVD vindt dat de informatie-uitwisseling en coördinatie op EU-niveau moet worden versterkt. Organisaties als OLAF, Europol en Eurojust moeten intensiever kunnen samenwerken met elkaar en met nationale autoriteiten, waarbij bestrijding van fraude en corruptie nog meer prioriteit moet krijgen. Lidstaten moeten rapporteren over de resultaten van opsporingsonderzoeken op dit terrein die op basis van meldingen of door OLAF, Europol en Eurojust zouden moeten worden gestart. Landen die niet of te laks opvolging geven aan opsporingsverzoeken moeten volgens de VVD gekort worden op EU-subsidies.

De VVD:

- Staat voor een zuiniger en efficiënter Europa gericht op economische groei en innovatie.
- Staat voor de financiering van het Europese beleid via een contributiesysteem, met een maximale afdracht van 1% van het BNP.
- Is tegenstander van de invoering van een Europese belasting.
- Staat voor de verdere modernisering van het huidige Europese gemeenschappelijk landbouwbeleid. De VVD wil innovatieve sectoren, zoals de agrifoodsector, stimuleren waardoor spin offs voor de R&D ontstaan.
- Wil dat de nationale overheden zelf bepalen waar en hoe zij in plattelandontwikkeling investeren en of er behoefte is aan een specifiek sociaal vangnet en financieren dit zelf.
- Pleit voor een Europees landbouwbeleid dat uitgaat van eerlijke marktwerking, waarbij ondernemerschap gestimuleerd wordt.
- Staat voor een natuurbeleid dat door de lidstaten zelf kan worden bepaald waarbij dubbele en overbodige regelgeving zoals de nitraatrichtlijn, Natura 2000 en de voorgestelde bodemrichtlijn wordt geschrapt.
- Wil een gezonde visserijsector gericht op innovatie en duurzaamheid.
- Wil een regionaal beleid waarin alleen de echt arme regio's financiële steun krijgen voor een duur van hoogstens 15 jaar en onder strikte voorwaarden. Zet zich in voor een Europees onderzoeks- en innovatiebeleid dat minder bureaucratisch is, waaraan het MKB gemakkelijker kan meedoen en dat gericht is op concrete resultaten.
- Pleit voor een korting op de financiële steun wanneer lidstaten geen "lidstaatverklaring" tekenen waarin zij politieke verantwoordelijkheid nemen voor de juiste besteding van Europese gelden.

3 Financieel en economisch beleid

3. Financieel en economisch beleid

BELEIDDe huidige problemen op financieel en economisch terrein zijn moeilijk te overwinnen. We hebben te maken met een hardnekkige vertrouwenscrisis. Daarnaast geeft de schuldencrisis duidelijk aan dat teveel lidstaten te lang op de pof hebben geleefd. Het is hoog tijd orde op zaken te stellen. Europa moet weer geld gaan verdienen in plaats van lenen. De VVD wil een sterke muntunie bestaande uit landen die investeren in innovatie, een flexibele arbeidsmarkt hebben, een gezond begrotingsbeleid voeren en macro-economische onevenwichtigheden corrigeren. Lidstaten die niet kunnen voldoen aan deze voorwaarden kunnen uiteindelijk geen deel blijven uitmaken van de eurozone. De VVD is tegen permanente steun aan probleemlanden omdat dit uiteindelijk nooit de oplossing kan zijn voor de ontstane problemen.

Besluitvorming over de muntunie vindt plaats door de lidstaten in de eurozone. De Commissie houdt toezicht op de naleving van de gemaakte afspraken. Zij adviseert, handhaaft en besluit volledig onafhankelijk zonder last of ruggespraak. Maar de Commissie is geen federale bestuurslaag die eigenhandig ingrijpt in nationale economieën.

DE STABILITEIT VAN DE EUROZONE

De keuze voor de euro is gemaakt en het is een logische aanvulling op de Europese interne markt. Maar de gezamenlijke muntunie kan uiteindelijk alleen succes hebben als de reeds lang gemaakte, en recent aangescherpte afspraken, nauwgezet worden nagekomen door de deelnemende lidstaten. Een meer evenwichtige ontwikkeling en opwaartse convergentie (dus geen middelmaat of 'race to the bottom') is noodzakelijk om in de toekomst ontsporingen te voorkomen. Zo moeten lidstaten met een handelstekort concurrerender worden. Verder dient de financiële sector op orde te zijn en de begroting van lidstaten op termijn in evenwicht of in overschot, om toekomstige schokken te kunnen opvangen. De Commissie dient corrigerend op te treden wanneer resultaten achterwege blijven. Het nakomen van gemaakte afspraken laat onverlet dat de lidstaten hun eigen financieel-economische beleid kunnen blijven bepalen binnen de afgesproken kaders. Een voorbeeld in deze context is dat lidstaten zelf verantwoordelijk zijn de kosten die samenhangen met de vergrijzing op te vangen. Dit kan leiden tot het advies van de Commissie het sociale zekerheidsstelsel aan te passen. Op welke wijze dit geschiedt, is de verantwoordelijkheid van de lidstaat in kwestie.

In dit verband mag ook opgemerkt worden dat Nederland een uniek pensioenstelsel heeft, dat door de Commissie voorbeeldig wordt genoemd. Daarom moet de inrichting van het pensioenbeleid een nationale aangelegenheid blijven. Het is de taak van de Commissie lidstaten te wijzen op ieders verantwoordelijkheid en het goed functioneren van een pensioensysteem te faciliteren. Nederland mag niet de dupe worden van pensioenproblemen in andere lidstaten.

STRENGER BANKENTOEZICHT

Voor een sterke muntunie is ook een gezonde financiële sector nodig. Een bankenunie is noodzakelijk om besmettingsgevaar als gevolg van financiële schokken tussen lidstaten te voorkomen. De VVD is daarom voorstander van een onafhankelijk en gezamenlijk Europees toezicht op de bankensector met een sterke rol voor de Europese Centrale Bank.

Een zorgvuldige oprichting van een bankenunie vereist wel dat als eerste stap een goed functionerend financieel toezicht in het Eurogebied van kracht is. Pas daarna kan gesproken worden over het instellen van een resolutiemechanisme en een depositogarantiestelsel op Europees niveau. Dit kan alleen als er vooraf een opschoning van de balansen van de banken plaats heeft gevonden. Een resolutiefonds dient te worden gefinancierd door de banken zelf en niet met belastinggeld.

Bij de afwikkeling van niet-levensvatbare banken is het rechtvaardig dat in de eerste plaats de aandeel- en obligatiehouders, en niet slechts de belastingbetaler, meebetalen wanneer een financiële instelling in de problemen komt. Via afspraken in het kader van nationale depositogarantiestelsels worden spaarders tot 100.000 euro ontzien. Voorts dienen perverse prikkels bij bankiers te worden weggenomen. Maar dit moeten dan wel realistische en effectieve maatregelen zijn, en geen symboolpolitiek die de economie meer kwaad dan goed doet. De VVD is mede daarom tegen de invoering van een financiële transactiebelasting.

GEEN EURO-OBLIGATIES

De gezamenlijke maatregelen moeten gaan zover als nodig en beslist niet verder. De VVD is tegenstander de nationale schuldenberg gezamenlijk te delen door de uitgifte van euro-obligaties.

De uitgifte van euro-obligaties vermindert de discipline om een gezond en houdbaar fiscaal- en begrotingsbeleid te voeren en de broodnodige hervormingen te realiseren. Bovendien wordt op die manier een permanent transfersysteem opgezet waarin de goed presterende lidstaten een hogere rente betalen als gevolg van de schulden van de probleemlanden.

De VVD benadrukt:

- De noodzaak van een versterkt toezicht op banken en andere financiële instellingen.
- Het belang van het doorvoeren van hervormingen door lidstaten ter versterking van de houdbaarheid van de eurozone en is voorstander van automatische sancties wanneer gemaakte afspraken niet worden nagekomen.
- Dat de uitgifte van euro-obligaties de discipline zal verminderen ten nadele van lidstaten met gezonde overheidsfinanciën en is daarom tegen uitgifte van dergelijke obligaties.
- De onontkoombaarheid van economische modernisering om het herstel van economische groei en convergentie te bevorderen. Lidstaten die hieraan niet kunnen of willen voldoen, vanwege een gebrek aan discipline, dienen uiteindelijk de eurozone te verlaten.
- Dat subsidiariteit bij het te voeren economisch beleid leidend is en dat daarom bijvoorbeeld het zorgbeleid, de sociale zekerheid en het pensioensstelsel een nationale aangelegenheid is en blijft.
- De verantwoordelijkheid van individuele lidstaten de kosten van de vergrijzing zelf op te vangen.

4 Milieu, Energie en Klimaat

4. Milieu, Energie en Klimaat

De energieprijzen in Europa zijn veel hoger dan in de Verenigde Staten. Deze kostenpost drukt zwaar op de productiekosten van het bedrijfsleven. Duurzaamheid moet hand in hand gaan met, en niet ten koste gaan van, de Europese concurrentiekracht. De VVD vindt daarom dat de inspanningen van de Europese Unie gekoppeld moeten worden aan die van onze belangrijkste handelspartners. Europa moet niet te ver voor de troepen uitlopen als landen als China en de VS niet volgen.

Het is in ons eigen belang dat we minder fossiele brandstoffen gaan gebruiken. Daardoor worden we minder afhankelijk van derden, betalen minder voor onze energierekening en helpen het milieu. Maar in plaats van het subsidiëren van duurzame energie, moeten we de markt haar werk laten doen zodat de meest kostefficiënte oplossingen worden gekozen om een duurzamer Europa te realiseren. Landen moeten ook zelf blijven bepalen welke energiemix ze hanteren.

Gezocht moet worden naar win-win situaties waarbij milieu en economische vooruitgang hand in hand gaan. De VVD bepleit hiervoor ook in Europa het principe 'de vervuiler betaalt'. De EU heeft op dit gebied een belangrijke rol te spelen, want de aanpak van grensoverschrijdende milieuproblemen is bij uitstek een Europese aangelegenheid. Ook kan in Europa worden samengewerkt ten aanzien van steeds schaarser wordende grondstoffen.

Maar de beste oplossing van milieuproblemen is niet altijd het opleggen van meer Europese regels. Geprobeerd moet worden om meer milieuwinst te behalen door de marktwerking te verbeteren. Waar wetgeving toch nodig is, moet worden voorkomen dat deze doorslaat. Zo moet de milieueffectrapportage simpeler, want een toename van de administratieve lasten voor het bedrijfsleven zorgt voor een aantasting van de concurrentiepositie. Als werkgelegenheid daardoor verdwijnt naar landen buiten Europa, zijn we verkeerd bezig.

De toekomst van de Europese economie en concurrentiekracht is gebaseerd op duurzaamheid. Onderzoek en ontwikkeling op Europese schaal moet vooral daarop gericht zijn. Daardoor kan Europa nog meer kansen voor innovatieve ondernemers bieden. Zo zou de Nederlandse recyclingindustrie kunnen profiteren van haar innovatieve kennis. Maar dan moeten binnen Europa de export- en importrestricties worden versoepeld. De VVD gaat zich daarvoor inzetten.

WEL EUROPESE EMISSIEHANDEL, GEEN SUBSIDIES

Het Europese vrijhandelssysteem in emissierechten (ETS) is het belangrijkste middel om zo kostenefficiënt mogelijk de uitstoot van CO₂ te verlagen. Helaas faalt het systeem doordat goedbedoelde subsidies de werking van het ETS verhinderen. Energiebedrijven worden niet geprikkeld tot duurzame en schone innovatie, omdat de belastingbetaler dit al via subsidies betaalt. Als niets verandert, wordt Europa een continent van kolencentrales en windmolens. Daar schiet het klimaat niets mee op.

De hoeveelheid broeikasgassen in de atmosfeer (vooral CO₂) neemt toe en kan voor een stijging van de temperatuur op aarde zorgen. Om te zorgen dat de Europese landen minder CO₂ uitstoten, heeft de Europese Unie een CO₂-emissiehandelsysteem opgezet. Door de vrije handel in CO₂-emissierechten krijgt de uitstoot van koolstofdioxide een prijs.

Een hogere prijs zal bedrijven de prikkel geven te investeren in hernieuwbare energie en energiebesparing. Ook geeft het ondernemers de kans geld te verdienen met innovatieve oplossingen om het gebruik van energie te verminderen. Maar de huidige prijs voor CO₂ is laag en het is onzeker of die substantieel zal stijgen.

Een belangrijke reden voor de lage prijs zijn de subsidies voor hernieuwbare energie en energiebesparing. Deze moeten daarom worden afgebouwd. Miljarden worden uitgegeven aan subsidies voor windmolens en zonnepanelen die hetzelfde doel (CO₂-reductie) nastreven. Het gevolg is dat bedrijven weinig geïnteresseerd zijn in CO₂-rechten en innovatie moeizaam van de grond komt.

De vele subsidies zijn het gevolg van de Europese doelstelling voor hernieuwbare energie. Alle landen van de EU hebben een nationale doelstelling gekregen om in 2020 een bepaald percentage hernieuwbare energie te hebben. Voor Nederland is dat 14%. Doordat gesubsidieerde Duitse hernieuwbare energie onder de kostprijs op de Nederlandse markt wordt verkocht, is het echter erg moeilijk om deze doelstelling te halen.

Deze nationale subsidies verstoren de Europese energiemarkt en leiden er toe dat het voor Nederlandse duurzame energieproducenten onmogelijk is hier tegen te concurreren. Het zou in lijn zijn met de Europese gedachte, en ontzettend veel geld schelen, als landen de doelstellingen gezamenlijk zouden kunnen invullen. Verder zal de VVD zich er voor inzetten dat de EU na 2020 alleen nog stuurt op een verlaging van de CO₂-uitstoot via het emissiehandelssysteem en ophoudt subdoelstellingen voor energie-efficiëntie en hernieuwbare energie op te stellen. Alleen dan kan de vrije markt zijn werk doen en zullen ondernemers weer naar alternatieven voor fossiele brandstoffen zoeken om daarmee geld te besparen.

De VVD pleit voor:

- De koppeling van Europese klimaatinspanningen aan die van onze belangrijkste handelspartners, om de Europese concurrentiekracht te behouden.
- Grotere energieonafhankelijkheid van derden via diversificatie.
- Een lagere energierekening door innovatieve energieopwekking en een goed werkende Europese energiemarkt.
- Aparte doelstellingen voor hernieuwbare energie en energie-efficiëntie na 2020 vervangen door een eenduidig beleid gericht op CO₂-neutraliteit.
- Lidstaten zelf verantwoordelijk te laten zijn voor hun energiemix.

5 **Justitie, Immigratie & Asielzaken**

5. Justitie, Immigratie & Asielzaken

EUROPEES BURGERSCHAP

De VVD ziet het Europees burgerschap als een aanvulling op het Nederlandse burgerschap. Het komt er niet voor in de plaats. Persvrijheid, vrijheid van vereniging, meningsuiting, seksuele voorkeur en expressie moeten in alle lidstaten gewaarborgd zijn. Ook hier geldt: afspraak is afspraak.

De VVD vindt het de hoogste tijd dat het Europees burgerschapsbeleid zich ontdoet van de pretentie de kloof tussen burger en Europa te willen dichten. Dure publiciteitscampagnes om het Europees burgerschap aan de man te brengen wekken alleen maar irritatie en werken averechts. De VVD vindt dit zonde van het geld en slecht voor het draagvlak.

Verdragen en afspraken op het vlak van non-discriminatie moeten niet alleen naar de letter, maar ook naar de geest worden nageleefd. Gelijkberechtiging van allen moet niet alleen op papier, maar ook in de praktijk betekenis krijgen. De Europese Commissie moet samen met de lidstaten een strategie ontwikkelen om deze rechten en vrijheden duurzaam in alle lidstaten te waarborgen.

Sinds Nederland in 2001 het burgerlijk huwelijk openstelde voor homoseksuele paren, hebben steeds meer lidstaten dit voorbeeld gevolgd. De VVD juicht deze ontwikkeling toe en bepleit dat lidstaten die zelf het huwelijk niet openstellen de in andere lidstaten gesloten huwelijken en partnerschapsrelaties tussen partners van hetzelfde geslacht erkennen.

Alimentatieverplichtingen en omgangsregelingen van gescheiden ouders moeten ook blijven gelden als een van hen naar een andere lidstaat vertrekt. De VVD staat pal voor de rechten van slachtoffers van grensoverschrijdende criminaliteit. Ook verdachten moeten overal in Europa kunnen rekenen op een eerlijke procesgang.

De VVD wil dat consumenten hun recht kunnen halen en meer bescherming genieten bij conflicten met aanbieders binnen de Europese Unie, zoals webwinkels, over de levering van diensten

VRIJ VERKEER VAN PERSONEN

Alle Europese burgers hebben het recht om in een andere lidstaat te wonen, werken en studeren. Dat is goed voor de economie, maar als het op te grote schaal en ineens gebeurt kan het gepaard gaan met uitbuiting, uitkeringstoerisme, gebrekkige integratie en overlast. De leefbaarheid van bepaalde wijken van grote steden komt hierdoor onder druk te staan. Daar wil de VVD effectief tegen optreden en dit waar mogelijk voorkomen. Tegelijkertijd wil de VVD praktische oplossingen voor grensoverschrijdende problemen van burgers die zich wel aan de regels houden.

Uitkeringstoerisme wordt tegengegaan. Wie zich niet of onjuist inschrijft in het bevolkingsregister en geen geld heeft om zijn broek op te houden moet terug naar de eigen lidstaat. De VVD vindt dat mensen die geen Nederlands spreken en zich ook niet inspannen om dit te leren, geen recht hebben op bijstand in Nederland. Dat geldt dus ook voor EU-burgers. Verder geldt: geen uitkering zonder hier eerst tenminste tien jaar aantoonbaar te hebben gewoond en gewerkt. Voor opbouw van ww-rechten moet wat de VVD betreft ook het gemiddelde salaris dat in een andere lidstaat verdiend werd meetellen.

Als het aan de VVD ligt komt er een einde aan de zogenaamde 'Europa-route', waarmee huwelijksmigranten nationale toelatingsregels omzeilen. Huwelijkspartners van EU-burgers van buiten de Europese Unie die zich voor het eerst in een EU-lidstaat vestigen moeten gewoon onder de nationale toelatingsregels vallen en niet onder het vrij verkeer van personen, zoals nu het geval is.

De VVD wil EU-burgers die betrokken zijn bij schijnhuwelijken, schijnconstructies, fraude met toeslagen of uitkeringen en andere vormen van rechtsmisbruik een terugkeerverbod voor Nederland op kunnen leggen, zodat ze niet meer naar Nederland terug kunnen keren. Wie misbruik maakt van regels kan zich er niet op beroepen.

Belemmeringen voor wie zich wel aan de regels houdt moeten worden opgeheven. De VVD blijft zich inzetten voor wederzijdse erkenning van diploma's en het tegengaan van oneigenlijke uitsluiting van werknemers uit andere lidstaten door nationale regels. Ook moeten tuchtrechtelijke beslissingen om beroepsuitoefening te verbieden automatisch voor de hele Europese Unie gelden. De VVD wil dat akten van de burgerlijke stand (huwelijk, geboorte, adoptie, overlijden etc.) binnen de EU wederzijds worden erkend, zodat er geen legalisatie en verificatie meer nodig is. Verder moet er meer duidelijkheid komen over welk recht van toepassing is bij grensoverschrijdende familie- en erfrechtelijke kwesties.

HANDHAVING VAN DE EUROPESE BUITENGRENZEN

Het wegvallen van binnengrenscontroles tussen lidstaten biedt zowel ondernemers als reizende Nederlanders voordelen. Maar we moeten dan wel de Europese buitengrenzen beter beveiligen. Ook moeten lidstaten uit de Schengen-zone worden gezet als ze hun grenzen niet goed bewaken of andere afspraken niet nakomen. De binnengrenscontroles tussen Roemenië en Bulgarije en het Schengengebied kunnen wat de VVD betreft pas worden opgeheven wanneer deze lidstaten hun corruptiebestrijding en rechtshandhaving aantoonbaar duurzaam en onomkeerbaar op orde hebben.

De VVD wil dat de handhaving van de buitengrenscontroles drastisch wordt versterkt en een groter deel van de Europese begroting wordt gebruikt om de samenwerking tussen grensbewakingsdiensten in het grensagentschap Frontex te versterken om illegale immigratie en mensensmokkel aan te pakken.

Ook moet er aan de buitengrenzen het Schengen-gebied een sluitend en eenduidig Europees grensregistratiesysteem met vingerafdrukken komen, zodat duidelijk is wie wanneer en onder welke naam binnenkomt en vertrekt. Dat voorkomt illegaliteit, oneigenlijk gebruik van asielprocedures en zorgt ervoor dat mensensmokkel minder loont. Door slimme inzet van techniek hoeft dat niet tot lange rijen aan de buitengrenzen te leiden.

Verder wil de VVD dat lidstaten, die hun buitengrenscontroles langere tijd niet op orde krijgen, tijdelijk buiten de Schengenzone worden gezet. Bovendien moet Nederland altijd zelf kunnen blijven beslissen over tijdelijke herinvoering van de binnengrenscontroles als daar om redenen van openbare orde en veiligheid aanleiding toe is. Extra veiligheidsmaatregelen achter de Nederlandse grens die er op gericht zijn om grensoverschrijdende criminaliteit, zoals mensensmokkel en mensenhandel tegen te gaan, blijven gehandhaafd.

EEN RECHTVAARDIGER EUROPEES ASIELBELEID

De VVD wil een gemeenschappelijk Europees asielbeleid. Dat is in het Nederlands belang, want wij vangen al jaren een bovengemiddeld aantal asielzoekers op. Het is ook in het belang van de asielzoeker en Europa, want in de huidige situatie hebben asielzoekers in de ene lidstaat meer kans op een asielvergunning dan in het andere. Dit is onrechtvaardig en daarom moet de bescherming van vluchtelingen in heel Europa op dezelfde manier geregeld worden.

Om de situatie te verbeteren, worden asielaanvragen wat de VVD betreft alleen nog afgehandeld aan de Europese buitengrenzen door strenge, eenduidige, zorgvuldige en snelle procedures. Als dit leidt tot een oneerlijke verdeling van toegelaten vluchtelingen over de lidstaten, kunnen op basis van bevolkingsomvang, landoppervlak en BNP toegelaten vluchtelingen herverdeeld worden. Daarbij moet wel rekening gehouden worden met de individuele omstandigheden van de vluchteling.

Opvang in de regio heeft echter de sterke voorkeur. Als het aan de VVD ligt spreken lidstaten verder af een substantieel bedrag van hun huidige asielbegroting via de UNHCR in te zetten voor opvang in de regio. Zo komen de middelen voor vluchtelingen terecht bij hen die dit het hardst nodig hebben, in plaats van in dure nationale asielopvang, immigratiediensten en asieladvocaten.

Zolang de Europese asielprocedures niet volledig zijn geharmoniseerd, houdt de VVD onverkort vast aan de regel dat een asielverzoek altijd in het eerste land van aankomst moet worden afgehandeld. Europese regels en afspraken die het onnodig stapelen van asielprocedures mogelijk maken moeten zo snel mogelijk worden afgeschaft.

Om de terugkeer van afgewezen asielzoekers te verbeteren en illegale immigratie te voorkomen gaat Europa samenwerkingsovereenkomsten aan met landen aan de buitengrenzen en landen van herkomst. Als een land niet meewerkt aan de terugkeer van eigen onderdanen moet de afgifte van visa aan burgers uit dat land tijdelijk worden opgeschort.

EEN STRENGER IMMIGRATIEBELEID

Het wegvallen van de binnengrenzen betekent niet het einde van het Nederlandse immigratiebeleid. Mensen van buiten Europa die een verblijfsvergunning hebben voor bijvoorbeeld België of Duitsland mogen nu vrij reizen naar Nederland, maar dat betekent nog niet dat ze hier zomaar mogen wonen en werken, of recht hebben op een uitkering. Als het aan de VVD ligt blijft dat zo en krijgt Nederland de mogelijkheid om de eigen regels aan te scherpen terug. De VVD is tegen een alomvattend Europees immigratiebeleid.

De VVD vindt dat Nederland de vrijheid moet krijgen om strengere regels te stellen aan gezinsmigranten, zoals een hogere leeftijds- en inkomenseis, omdat dit met het oog op de integratie noodzakelijk is. Het recht op gezinsleven moet in evenwicht zijn met de maatschappelijke kosten.

Ook wil de VVD dat Nederland zelf blijft bepalen of, hoe en hoeveel arbeids- en kennismigranten van buiten de Europese Unie in Nederland worden toegelaten. De VVD is dus tegen nieuwe Europese regelingen voor seizoensarbeiders, arbeidsmigranten en kennismigranten. Wel moeten eenmaal toegelaten kennismigranten door middel van een Europese blue-card gemakkelijker zich gemakkelijker kunnen vestigen in een andere lidstaat. De Nederlandse concurrentiepositie als vestigingsplaats voor bedrijven die kennismigranten aantrekken moet scherp in het oog gehouden worden.

De VVD ziet niets in Europees beleid om migratie uit ontwikkelingslanden te stimuleren.

VEILIGHEIDSPROBLEMEN EN CRIMINALITEIT AANPAKKEN

Een goed functionerende rechtsstaat is bittere noodzaak bij onze open grenzen en de interne markt. Vrijhandel gedijt alleen als er rechtszekerheid is. Burgers en ondernemers moeten zich voldoende beschermd weten tegen grensoverschrijdende criminaliteit, corruptie, zwendel en uitbuiting. Natuurlijk is en blijft de rechtsstaat eerst en vooral een nationale aangelegenheid, maar de VVD wil ook op dit punt meer resultaten van Europa zien.

Criminelen houden zich niet aan grenzen, dus Nederland kan ze beter in samenwerking met andere landen aanpakken. Het Europese agentschap Europol in Den Haag en nationale opsporingsautoriteiten zouden meer bevoegdheden moeten krijgen om grensoverschrijdende criminaliteit, zoals rondtrekkende bendes en georganiseerde misdaad en mensenhandel, harder aan te pakken. Uitwisseling van informatie, bewijsmateriaal en verdachten tussen opsporingsautoriteiten van verschillende lidstaten is van belang om Nederland en Europa veiliger te maken. Criminelen moeten weten dat ze over de grens niet aan de arm der wet ontkomen. De VVD wil verder Europese afspraken met betrekking tot grensoverschrijdend toezicht op zedendelinquenten en het informeren tussen lidstaten van vestiging van veroordeelde zware gewelds- en zedendelinquenten.

Als het aan de VVD ligt moeten ook in Europa vandalen gaan betalen. Criminele geldstromen naar andere lidstaten moeten gemakkelijker gevolgd kunnen worden en waar nodig bevroren of in beslag genomen. Ook slachtoffers van misdrijven moeten een dader in een andere lidstaat makkelijker kunnen dwingen om een passende schadevergoeding te betalen.

Ook bij nieuwe dreigingen als cybercrime is het verstandig de krachten te bundelen op Europees niveau. Het heeft geen zin als elke lidstaat opnieuw het wiel uitvindt om zich te wapenen tegen deze cyberbendes. De aanvallen op banken, overheidsinstellingen en websites hebben laten zien dat onze informatie-economie gemakkelijk te ontregelen is. De VVD wil dat de volgende Commissie hier een prioriteit van maakt.

Terrorisme en cybercrime moeten stevig worden bestreden, maar aan het 'big brother'-gedrag van overheden en bedrijven zitten nadrukkelijk ook grenzen. Grenzen die we geharmoniseerd moeten vastleggen en bewaken in Europa. De VVD streeft naar een moderne en sterke wetgeving ter bescherming van persoonsgegevens om ongebreidelde inzameling, verwerking en opslag van voornamelijk digitale gegevens door instanties, instituten en bedrijven aan banden te leggen. Deze mogen geen belemmering vormen voor gezondheidsonderzoek als daar eenmalig uitdrukkelijk toestemming voor gegeven is.

De VVD wil:

- De grensbewaking aan de buitengrenzen van de Schengen-zone versterken.
- Lidstaten die de regels niet nakomen uit de Schengen-zone kunnen zetten.
- Een eenduidig Europees grensregistratiesysteem met vingerafdrukken invoeren.
- Extra veiligheidscontroles in het Nederlandse grensgebied om criminaliteit en mensensmokkel te handhaven.
- Asielaanvragen alleen nog laten afhandelen aan de Europese buitengrenzen.
- Europese regels die het onnodig stapelen van asielprocedures mogelijk maken afschaffen.
- Dat Nederland de vrijheid moet krijgen om strengere regels te stellen aan gezinsmigranten.
- Dat Nederland zelf mag blijven bepalen of, hoe en hoeveel arbeids- en kennismigranten van buiten de EU in Nederland worden toegelaten.
- Een terugkeerverbod voor EU-burgers die frauderen met sociale voorzieningen.
- Grensoverschrijdende criminaliteit hard aanpakken.
- De bescherming van persoonsgegevens beter garanderen.

6 **Buitenlands- en** **Veiligheidsbeleid**

6. Buitenlands- en Veiligheidsbeleid

Europa heeft een belangrijke rol te spelen in het buitenlands- en veiligheidsbeleid. Europa heeft in de afgelopen eeuwen de democratische rechtsstaat en welvaart opgebouwd, maar dit is niet vanzelfsprekend gegarandeerd in een veranderende wereld waarin zich nieuwe machtscentra aandienen. Europa heeft tot nu toe altijd kunnen terugvallen op de militaire steun van de VS, maar het is zaak dat Europa meer verantwoordelijkheid neemt voor de eigen defensie en bij het voorkomen en oplossen van internationale conflicten. De VVD is niet voor de oprichting van een Europees leger, maar de VVD vindt wel dat de Europese landen veel intensiever met elkaar moeten samenwerken. Een krachtiger Europa is ook in het belang van de NAVO. Mede in het licht van de ongecoördineerde bezuinigingen op de nationale defensiebegrotingen heeft de EU een nieuw strategisch concept nodig dat de capaciteiten doet aansluiten op de dreigingen van de toekomst. Daarbij moet de nadruk liggen op nauwe samenwerking, 'pooling and sharing' en gezamenlijk optreden bij missies.

De Europese defensie-industrie is goed voor een jaarlijkse omzet van vele miljarden euro's en is een belangrijke werkgever. De nationale defensiebedrijven worden echter beschermd tegen grensoverschrijdende concurrentie door middel van artikel 296 van het EG-verdrag, dat de lidstaten de mogelijkheid geeft uit overwegingen van nationale veiligheid hun eigen defensie-industrie te beschermen. De VVD wil een echte vrije markt voor defensiematerieel. Daarbij moet ervoor worden gezorgd dat ook het MKB een eerlijke kans heeft.

De lidstaten besloten in 2004 de aanschaf van defensiematerieel evenwel te coördineren door het Europees Defensie Agentschap (EDA) in het leven te roepen. In een economische crisis met forse bezuinigingen op nationaal niveau wil de VVD meer gebruik maken van het EDA en de defensie-uitgaven én bezuinigingen beter op elkaar afstemmen. Hierdoor sluiten de Europese krijgsmachten beter op elkaar aan en wordt een geloofwaardige defensiemacht in de EU behouden. De VVD pleit voor meer 'pooling and sharing' van kennis en middelen tussen de lidstaten, zodat deze zo goed mogelijk worden benut. De buitengrensbewaking die nu door Frontex wordt vormgegeven moet veel zwaarder worden aangezet. Onze eigen militaire middelen dienen ook in de Middellandse Zee te worden ingezet, nu een deel van de Arabische regio voorlopig in chaos is onttaard. De VVD prefereert een Europa dat zijn grenzen kent én bewaakt.

De VVD constateert dat de European External Action Service (EEAS; Europese Dienst voor Extern Optreden) zich niet heeft ontpopt tot een invloedrijke speler op het internationale toneel. Of dit in de toekomst mogelijk is, is nog maar zeer de vraag. De VVD ziet de EEAS, nu deze er toch is, als een goede manier om door samenwerking geld te besparen via gezamenlijk gebruik van de infrastructuur ter plaatse en samen te werken bij de consulaire dienstverlening. Ook ziet de VVD voor deze dienst een rol weggelegd om het internationaal opererende bedrijfsleven, inclusief het MKB, te faciliteren bij het zaken doen met landen buiten de Europese Unie. De EEAS zou zich in nauwe samenwerking met de Commissie meer moeten richten als dienstverlener ter ondersteuning van de internationale ambities van het Europese bedrijfsleven. Dit laat onverlet dat bij het behartigen van de belangen van Nederlandse bedrijven een belangrijke rol blijft weggelegd voor de Nederlandse ambassades.

VAN HULP NAAR HANDEL

De VVD wil de nadruk van de Europese ontwikkelingshulp verleggen. Derde wereldlanden worden niet uit hun ontwikkelingsstatus getrokken door financiële steun. De nadruk moet veel meer komen te liggen op handel en investeringen, zodat lokale ondernemers een bestaan kunnen opbouwen en werkgelegenheid kunnen creëren. Daartoe moeten zij wel de kans krijgen en toegang hebben tot de half miljard Europese consumenten. De VVD wil dan ook dat Europese handelsbelemmeringen voor ontwikkelingslanden worden weggenomen.

Ontwikkelingslanden kunnen opbloeien als er capabele leiders aan het roer staan. De EU is de grootste ontwikkelingsdonor van de wereld en moet dit middel beter gebruiken om deugdelijk bestuur, respectering van de mensenrechten en goed beleid te bevorderen. Misbruik en ondeugdelijk beleid moet diplomatieke en financiële consequenties hebben. Voor voedselhulp en humanitaire noodhulp is natuurlijk altijd ruimte.

Het toekennen van ontwikkelingsgeld moet nadrukkelijk gekoppeld worden aan het bevorderen van investeringen en het stimuleren van de handel. De VVD wenst dit te bereiken door de inzet van nationale en internationale financiële instellingen, waaronder de Europese Investeringsbank, op de voorwaarde dat de kredietwaardigheid in stand blijft. Het voordeel is dat het leningen zijn die zichzelf terugbetalen, waardoor meer ontwikkelingsprojecten kunnen worden gerealiseerd. Bovendien hebben de projecten een grotere levensvatbaarheid, door de participatie van het (financiële) bedrijfsleven.

In dit verband mogen ook van ontwikkelingslanden bepaalde inspanningen worden verwacht. Het gaat daarbij om het wegnemen van handelsbelemmeringen door deze landen. Maar het kan ook gaan om het waarborgen van de grondrechten, waaronder het bestrijden van discriminatie op grond van sekse of seksuele geaardheid en de behandeling van minderheden. Een goed uitgangspunt daarbij is 'more for more' en 'less for less'.

PAS OP DE PLAATS BIJ VERDERE UITBREIDING VAN DE EU

De Europese Unie is na de val van de muur in 1989 in te snel tempo gegroeid. Hierdoor zijn landen toegetreden die nog niet aan alle standaarden voldeden. Na toetreding blijkt de motivatie om te hervormen een stuk lager. Bovendien kan de Commissie te weinig doen om ze in het gareel te houden. De VVD vindt dat we van de gemaakte fouten moeten leren en een pas op de plaats moeten maken bij verdere uitbreiding. Er mogen geen landen meer toetreden die niet volledig aan alle 'Kopenhagen-criteria' voor toetreding voldoen. Ook moet de Commissie meer middelen krijgen om lidstaten die democratische waarden met voeten treden harder aan te pakken.

De oorspronkelijke lidstaten hebben te vaak dezelfde cyclus meegemaakt met nieuwe toetreders, waarbij geldstromen richting de nieuwe lidstaten gaan en arbeidsmigratie terugvloeit in combinatie met de perceptie van verdringing op de arbeidsmarkt en overlast. Ook is de balans verschoven binnen de EU besluitvorming. Het overgrote deel van de lidstaten is tegenwoordig netto-ontvanger en meent er daarom belang bij te hebben het EU-budget groot te houden.

Verbreiding en verdieping van de Europese Unie gaan niet goed samen. De verbreiding is een feit en niet meer terug te draaien. De kern van de Europese Unie is niet vrijblijvend, maar daarbuiten is er ruimte voor een Europa van meerdere snelheden en bestemmingen. De door de VVD bepleite Europese Unie van flexibele samenwerkingsverbanden biedt de kans een aantal problemen met nieuwe toetreders geleidelijker te verhelpen. Daarnaast moet het tempo van uitbreiding vertragen en mag er meer tijd zitten tussen het toetreden tot de diverse samenwerkingsverbanden. Deze tijd moet gebruikt worden om nieuwkomers scherp te toetsen op de onomkeerbaarheid van de verbeteringen.

Toetreding van Oost-Europese landen is een grotere uitdaging gebleken dan verwacht. De uit deze eerdere uitbreiding geleerde lessen moeten op de eventuele nieuwe toetreders worden toegepast. De Kopenhagen-criteria moeten strikt worden toegepast.

Dat betekent dat een toetredend land de democratische rechtsorde waarborgt, de mensenrechten respecteert, een functionerende markteconomie heeft die bestand is tegen de concurrentie binnen de interne markt, de Europese wetgeving heeft overgenomen en toepast in eigen land. En natuurlijk moet het een Europees land zijn.

Ook moet veel meer aandacht worden besteed aan de 'nazorg', oftewel de situatie in de jaren na de toetreding. De Europese Commissie moet er streng op toezien dat de Kopenhagen-criteria ook worden gehanteerd als een land eenmaal lid is. Op Nederlands initiatief worden aspirant toetreders nu al scherper getoetst dan ooit tevoren en is een versterkt monitoring-mechanisme voor de periode na de toetreding ingesteld. Dat beleid moet worden voortgezet en verder versterkt. Bijzondere aandacht moeten daarbij uitgaan naar de ontwikkeling van het rechtssysteem en andere cruciale overheidsdiensten en de bestrijding van corruptie en criminaliteit.

Het toenaderingsproces tussen de EU en Turkije is een zaak die al decennia sleept met nog lang geen zicht op toetreding. Dit land voldoet niet aan de Kopenhagen-criteria. Zolang Turkije weigert Cyprus te erkennen door het Ankara-protocol niet te ratificeren, de burgerlijke vrijheden in eigen land niet respecteert en niet voor de volle honderd procent voldoet aan de alle overige criteria, kan het land

niet toetreden tot de EU. Ook het lidmaatschap van de Oekraïne is wat de VVD betreft niet aan de orde. Een geprivilegieerd partnerschap, gericht op het bevorderen van stabiliteit, onderlinge handel en economische groei, kan gunstig zijn voor zowel de EU als Oekraïne.

De VVD wil:

- Geen Europees leger, maar wel meer samenwerking tussen lidstaten om te zorgen dat de nationale krijgsmachten elkaar beter aanvullen.
- Dat de European External Action Service (EEAS) als dienstverlener opereert om het bedrijfsleven, inclusief het MKB, te helpen hun internationale ambities te verwezenlijken.
- Dat de Europese ontwikkelingssamenwerking zich meer richt op handel en investeringen.
- Terughoudendheid wat betreft verdere uitbreiding van de Europese Unie, strikte toepassing van de criteria voor lidmaatschap en intensieve monitoring ook na toetreding.
- EU lidmaatschap voor Turkije is niet aan de orde zolang dit land weigert Cyprus te erkennen door het Ankara-protocol niet te ratificeren, de burgerlijke vrijheden in eigen land niet respecteert en niet volledig voldoet aan alle overige toetredingscriteria.
- Geen EU lidmaatschap voor Oekraïne, maar wel een verbetering van de samenwerking met dit land in de vorm van een geprivilegieerd partnerschap.

De verkiezingsprogramma commissie:

Pim van Ballekom (Voorzitter)
Stephanie ter Borg
Henk Brink
Sander van der Eijk
Monique List
Maarten Smit
Pieter van de Stadt
Folkert Wilman
Roos Zwetsloot
Jeroen Reijnen (Penvoerder)
Wouter Schroër (Secretaris)

